541

124

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS *manè discutienda in Scholis Medicorum die Jovis decimaquarta Martii.*

M. PAULO COURTOIS, Doctore Medico, & Professore Regio, Præside.

An sanis, & ægrotis benigna & simplicia alimenta, medicamenta?

I.

MANET vita cursu, quem dedit Natura, facili à carceribus ad calcem peragenda (absint modò fortuita) quamdiu solidæ partium substantiæ consertus est humor primigenius, minimè aquosus ac diffluens; sed aerius pinguis, & lentus; cum eóque societatem coit Nativus calor, ab elementis quidem ductus: at effectuum, agendíque præstantiâ ipso cælesti potior: æternus futurus, si quantus ab initio, & simillimus, continenter accedat: brevíque extinguendus, nisi refectum is veniat, qui ab arce vitæ jugiter manans, collucénsque membris, cuncta pervadit, ac vel in abdita ossium penetralia vim salutarem cum alimento diffundit. Planè dum plurimùm pollet, nihil non efficit: tres unus corporis provincias, artúsque præterea omnes regit, tuetur, ac recreat. Nec raro ex derelictis morbis inopinatò fert palmam; tunc lemniscatam, ubi & funere elatos per se revocat ad vitæ officia.

II.

QUò perpetuò vigeat, è re quidem est ut exercitatione, & vigiliis suscitetur, non dissipetur: somno, & quiete instauretur, non obtorpescat: vilibus escarum detrimentis fo-

ras se dantibus, lenis aura subeat, quâ, & ductâ ore animâ temperetur, non diffletur: nec turbidis animi motibus repente exarescat, paulatímve carpentibus elidatur. At quoniam suâ licet indole fugax, lenti, quo detinetur, humoris prædator est assiduus, ad sarciendam utriusque decessionem, opus est alimento, quod nulla res æquat; ut præmolli & mansueto partes suum magis, quàm semini debeant incrementum, robur, & perennitatem. Ne fatiscant rore hoc vitali defectæ, quotidie, ne semel quidem, fame sitíque incitamur ad esculenta ingerenda, & potulentis miscenda, mollienda, diluenda. Eorum porrò delectus, ac modus summi sunt ad vitam momenti. Quantum alimentum ab alimento discrepet, indicio sunt quæ nitent corpora victum elegantem colentium; visúque horrida pressorum annonâ duriori: Nempe dum in membra se induit, suis ea qualitatibus imbuit. Quamobrem anceps, coctu contumax, quod ægré semigrat, promptéque putrescit, abdicandum: fœdum itidem, & acre, ne quam gerunt in sinu pravitatem affricent. Aridum, & frigidum sensim minuunt corpus, quod uno amplificatur, florétque humido & blando, cæterorum Principe.

III.

Ut Crasso præstet liquidum, nihil refert tenue sit, ac fluat; si lixivii, muriæve instar, fervidum est, mordax, aut salsum; eò latiùs vastaturum, quò celeriùs occuparit omnia. Ejusmodi cibariis, uti generoso ac distillato vino, non parum de vitæ demenso detrahitur; ustis siccâ tabe præcordiis. At quàm illi sit amica mollities & dulcitudo, fidem extorquet rerum Parens, quæ & in utero, quem finxit hominem liquidissimo sanguine; & in lucem emissum, uno alit augétque lacte, quod & annis, staturæque apponit. Ab ubere depulso, & abstemio, dum inest caloris humorísque suavitas, vivida est sanitas, vix, nisi morbis ab ingluvie, violanda; pluribus, statim atque molliculus mitísque victus ejuratur. Ut discedas ab homine, clamne est tot monstra quæ cælat aqua; tot quas terra suo dorso sustinet belluas, quæque ab ea in cœlum exeunt arbores, propter aquæ rivos lætiores, tantum facere corporis, quantum in se habent succi benignioris & vuidi. Ne demum titillante gulâ epularum modus desideretur, impárque sit calor multiplicibus, plerumque & discordibus cibis unà conficiendis, latrantem patulâ expectatione stomachum placet

simplex atque parabilis, simul, & facilè transformandus in syncerum sanguinem, expeditè mox recoquendum, & per venarum fistulas quoquoversus digerendum.

IV.

PAR ratio Medicamentorum, quorum alia tantùm immutant corpus, quod etiam ad illuviem foras ejiciendam sollicitant cætera, inde dicta purgantia. Inter prima, quæ à temperie media, in qua sanitas est, disjunctissima, pestifera; quæ propiora, minimùm: sed levia ab his compendia. Quin si morbi omnes fere à sanguine, & calore nimio; plus ferrent opis sectæ venæ, cautáque vitæ lex. Sed sint ex usu aliqua, dum, ut olim, apta & simplicia. Quorsum enim tot futiles potiones, tot præposteræ & luxuriosæ compositiones, ex infinita Medicaminum æstuosorum, diffidentium, malignorúmque farragine, & monstrosis venenatísque carnibus, suam scilicet feritatem unâ mixtione posituris? His tamen titulo solo cardiacis luduntur incallidi, quibus cùm morborum, tum medicamentorum perhibentur remedia. A vanâ confusione reliquorum nec magnetis modo; nec imperioso delectu; sed irritando purgantium, majora adhuc damna. Næ quando, quod caput est, domitus à Natura humor, seu seri lactis, seu copiosæ aquæ potu emotus; sæpe & sponte suâ per patentes corporis irrigui vias salutariter effluit; durus est, qui tot junctis frustra Pharmacis ingratissimis multifariam torquet ægrotantem. Neque hæc sola ab ipsis mala.

V.

LONGE gravior strages ab infusis violentis Elleboro, Scammonio, Colocynthide, Elaterio, Præcipitato, Sublimato, Arrhenico, & cognatis, quæ vel χαλκέντερον; nisi lacerant, necant; labe saltem mulctant vix delendâ. Suo quippe truci calore, suáque siccitate, sanguinem & spiritus incendunt, torrent viscera, perustos humores fœdos impingunt, víque maleficâ furiatos venenant. Quid si ipsismet revelati aliqui? Et impune ex alto desiliére nonnulli, quibus erat scalæ copia. Eóne periculosis dirè attentes, quod probatis pulchrè expleas? viribus, visceribúsque integris, sine quibus ista mortifera. Rem secat intellecta purgatio, commune quidem Naturæ, & Pharmaci opus: At enim cùm præcipuæ sint partes illius, quæ Causa effectrix; minores hujus, quod merum est Instrumentum; Medicum exuit, qui cum

morbo pugnat,abſque Natura, ab omnibus quæ effrænatè agunt, averſiſſima. Malè geri quidquid ſummâ vi geritur, pridem viſum Medicorum Antiſtiti, non ſemel rigidè vetanti plurimùm & repente extrudere : imò illud inculcanti, ῥαςώνη μᾶλλον ἢ ϐίη. Et quæſo ſi Natura à ſingulis corporis ſani partibus continuò purgamenta decerpit, ſeparat, ac depellit; num ceſſatione torpebit, à purgante laceſſita ? ac non potiùs, ceu contra pondus palma; ſic adverſus hoſtem generosè conſurget ? Quem hæc fugiunt, is nondum artis tyrocinio exiit.

Ergo ſanis, & ægrotis benigna & ſimplicia Alimenta, Medicamenta.

Proponebat Lutetiæ JOANNES-BAPTISTA DOYE Parıſinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1686.

Apud Franciſcum Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typographum.